

Zápis

ze zasedání Vědecké rady Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity
v Českých Budějovicích dne 27. 4. 2016

Přítomni:

prof. RNDr. František Vácha, Ph.D.,
doc. Ing. MgA. David Boukal, Ph.D.,
prof. RNDr. Libor Grubhoffer, CSc.
prof. RNDr. Václav Hypša, CSc.,
doc. RNDr. Jana Jersáková, Ph.D.,
doc. RNDr. Jan Kaštovský, Ph.D.,
prof. Ing. Jiří Kopáček, Ph.D.,
prof. Ing. Miroslav Oborník, Ph.D.,
prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D.,
prof. RNDr. Karel Prach, CSc. - přítomen pouze odpoledne,
doc. RNDr. Milan Předota, Ph.D.,
doc. RNDr. František Sedláček, CSc.,
prof. Ing. Hana Šantrůčková, CSc.,
doc. Mgr. Radim Šumbera, Ph.D. - přítomen pouze odpoledne,
prof. RNDr. Pavel Drábek, DrSc. (ZČU Plzeň),
prof. RNDr. Petr Horák, Ph.D. (PřF UK Praha),
Mgr. Zdeněk Kaplan, Ph.D., (BÚ AV ČR),
prof. RNDr. Milan Kodíček, CSc. (VŠCHT Praha),
prof. Mgr. Miroslav Šálek, Dr. (ČZU Praha),
prof. RNDr. Jana Zvárová, DrSc. (1. LF UK Praha a ÚI AV ČR, v. v. i., Praha).

Omluveni:

doc. RNDr. Jakub Pšenčík, Ph.D. (MFF UK Praha),
doc. Mgr. Radim Šumbera, Ph.D. – dopoledne omluven,
prof. RNDr. Karel Prach, CSc. – dopoledne omluven.

Hosté:

Habilitační řízení Ing. Petra Porcala, Ph.D.:

prof. RNDr. Karel Šimek, CSc. (PřF JU a HBÚ BC AV ČR, v.v.i.) – předseda habilitační komise

prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc. (PřF JU a HBÚ BC AV ČR, v.v.i.) - člen habilitační komise,

doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc. (Česká geologická služba, Praha a Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i. Brno) - člen habilitační komise a oponent,

doc. Ing. Petr Dolejš, CSc. (Water & Environmental Technology Team, České Budějovice) - oponent,

dr. Anssi Vähätalo (Department of Biological and Environmental Science, University of Jyväskylä, Finland) - oponent.

Omluveni:

prof. RNDr. Petr Klán, Ph.D. (PřF MU, Brno) - člen habilitační komise,

doc. RNDr. Martin Rulík, Ph.D. (PřF UP, Olomouc) - člen habilitační komise,

doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc. (Česká geologická služba, Praha a Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i. Brno) - člen habilitační komise a oponent.

Habilitační řízení RNDr. Jana Štefky, Ph.D.:

doc. Mgr. et. Mgr. Josef Bryja, Ph.D. (Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. Koněšín) - člen habilitační komise,

Dr. Joelle Gouy de Bellocq (Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. Koněšín) - oponentka,
Prof. Christophe Thébaud ('Evolution et Diversité Biologique' Université Paul Sabatier, Toulouse, France) - oponent.

Omluveni:

prof. RNDr. Vojtěch Novotný, CSc. (ENTÚ BC AV ČR, v.v.i. České Budějovice) - člen habilitační komise,

doc. Mgr. Pavel Munclinger, Ph.D. (PřF UK, Praha) - člen habilitační komise,

doc. RNDr. Milan Gelnar, CSc. (PřF MU, Brno) - člen habilitační komise,

doc. Andrea Vetešníková Šimková (PřF MU, Brno) - oponentka.

Program:

- 1) **10:00 Zahájení**, schválení programu
- 2) **10:05 veřejné jednání - habilitační řízení Ing. Petra Porcala, Ph.D.**

12:15 až 13:00 přestávka

- 3) **13:00 veřejné jednání – habilitační řízení RNDr. Jana Štefky, Ph.D.**

Neveřejné jednání

- 4) Projednání dalších habilitačních řízení a schvalování členů habilitačních komisí
- 5) Schválení členů komisí pro státní zkoušky
- 6) Různé

1) Zahájení a schválení programu

Děkan prof. Vácha zahájil jednání, uvítal členy Vědecké rady (VR) a seznámil s programem jednání VR. Program byl jednomyslně schválen. Děkan konstatoval, že Vědecká rada je usnášeníschopná. Vzhledem k zahraničním oponentům a hostům z veřejnosti byla obě habilitační řízení vedena v anglickém jazyce.

2) Habilitační řízení Ing. Petra Porcala, Ph.D. v oboru Hydrobiologie

Prof. Vácha zahájil projednání habilitačního řízení **Ing. Petra Porcala, Ph.D. v oboru Hydrobiologie**.

Konstatoval, že vědecká rada je usnášeníschopná a předal slovo předsedovi habilitační komise prof. RNDr. Karlovi Šimkovi, CSc., jenž seznámil přítomné se složením habilitační komise, kterou tvořili: *prof. RNDr. Karel Šimek, CSc., (předseda), prof. RNDr. Petr Klán, Ph.D., prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc., doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc., doc. RNDr. Martin Rulík, Ph.D.*

Oponenty habilitační práce byli jmenováni: *doc. Ing. Petr Dolejš, CSc., doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc., dr. Anssi Vähätalo.*

Poté prof. Šimek představil habilitanta, seznámil přítomné s jeho profesním životopisem a přednesl usnesení habilitační komise. Komise posoudila všechny náležitosti a předložené dokumenty a konstatuje, že všechny podmínky nutné pro habilitační řízení byly splněny. Po prostudování všech podkladů, zvážení všech komisi známých skutečností a na základě oponentských posudků **komise všemi 5 hlasy doporučuje jmenování Ing. Petra Porcala, Ph.D. docentem v oboru Hydrobiologie.**

Uchazeč přednesl **pedagogickou přednášku dne 18. 2. 2016 v posluchárně B1 PřF JU** za přítomnosti nejméně 2 členů VR, předsedy a člena habilitační komise. Zprávu o přednášce podal prof. Šimek. Přednáška byla hodnocena pozitivně a uchazeč získal podle 27 hodnotících dotazníků pro tento typ přednášky 8,31 bodů (z 10 možných).

Anotace pedagogické přednášky: Přírodní organické látky a jejich fotochemický rozklad v povrchových vodách

Přírodní organické látky jsou nedílnou složkou povrchových vod a zároveň jsou významnou součástí biogeochemických cyklů. Pedagogická přednáška bude zaměřena na představení jejich původu, podle kterého je dělíme na látky autochtonní a allochtonní, látky vznikající ve vodním prostředí a látky transportované do vodního prostředí. Přírodní organické látky jsou dále podle svých vlastností děleny na látky huminového a nehuminového charakteru, jejich obsah v přírodních vodách se obvykle vyjadřuje jako koncentrace organického uhlíku a pohybuje se ve velkém rozmezí od jednotek do stovek miligramů na litr. Protože přírodní organické látky jsou významným zdrojem energie pro organotrofní organismy, bude část přednášky věnována osudu těchto látek ve vodách. Kromě biotických procesů bude pozornost věnována především abiotickým formám degradace rozpuštěných organických látek, k nimž patří jejich fotochemický rozklad.

Děkan vyzval Ing. Petra Porcala, Ph.D. k přednesení **habilitační přednášky**.

Anotace habilitační přednášky: Fotochemická přeměna přírodních organických látek ve vodách

Přírodní organické látky jsou nedílnou součástí vodních ekosystémů. Habilitační přednáška bude rozdělena do čtyř okruhů týkajících se přírodních organických látek a jejich fotochemické transformace:

- 1. První část bude zaměřena na stručnou charakteristiku rozpuštěných organických látek ve vodách – původ, složení a obsah. V této části budou diskutovány i změny koncentrací rozpuštěných organických látek v souvislosti se změnou klimatu.*
- 2. V této části bude představena přímá fotochemická degradace přírodních organických látek. Na příkladu provedených studií budou představeny sezónní změny těchto parametrů.*
- 3. Třetí část bude zaměřena na fotochemicky indukované změny přírodních organických látek a jejich vliv na komplexační vlastnosti rozpuštěných organických látek.*
- 4. Poslední část bude diskutovat potenciální vliv různých faktorů na fotochemické procesy v přírodních vodách a představí i potenciál vlivu fotochemických změn na mikroorganismy.*

Děkan vyzval k **přednesení oponentských posudků**. Se svými posudky seznámili přítomné doc. Ing. Petr Dolejš, CSc. a dr. Anssi Vähätalo. Za nepřítomného doc. RNDr. Jakuba Hrušku, CSc. přečetl posudek prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc. Dr. Porcal reagoval na všechny dotazy.

Děkan otevřel **diskusi** k přednesené přednášce a vyzval plénum k dotazům. Do diskuse se postupně zapojili prof. Šimek, prof. Vácha, prof. Polívka, doc. Předota a dr. Vähätalo. Jejich dotazy dr. Porcal zodpověděl.

Děkan ukončil rozpravu, ukončil veřejnou část jednání a vyzval členy VR a habilitační komise k diskusi. V následné krátké diskusi se přítomní pozitivně vyslovili k vědecké práci i pedagogickému působení habilitanta.

Následně děkan požádal doc. RNDr. Janu Jersákovou, Ph.D. a doc. RNDr. Jana Kaštovského, Ph.D., aby se ujali funkce **skrutátorů**, jmenování souhlasili. Poté VR přikročila k hlasování o výsledku řízení. Hlasování bylo přítomno 18 členů VR, o hlasování byl pořízen zvláštní zápis.

Závěr habilitačního řízení: **podle výsledků hlasování Vědecká rada PřF JU ukládá děkanovi PřF JU podat rektorovi JU návrh na jmenování Ing. Petra Porcala, Ph.D. docentem v oboru Hydrobiologie.**

Děkan vyhlásil výsledek habilitačního řízení a ukončil tuto část jednání VR.

3) Habilitační řízení RNDr. Jana Štefky, Ph.D. v oboru Parazitologie

Děkan prof. Vácha zahájil projednání habilitačního řízení RNDr. Jana Štefky, Ph.D. v oboru Parazitologie.

Konstatoval, že vědecká rada je usnášeníschopná a předal slovo předsedovi habilitační komise prof. Horákovi, jenž seznámil se složením habilitační komise, kterou tvořili: *prof. RNDr. Petr Horák, Ph.D. (předseda), doc. Mgr. et. Mgr. Josef Bryja, Ph.D., doc. RNDr. Milan Gelnar, CSc., doc. Mgr. Pavel Munclinger, Ph.D., prof. RNDr. Vojtěch Novotný, CSc.*

Oponenty habilitační práce byli jmenováni: *Dr. Joelle Gouy de Bellocq, Prof. Christophe Thébaud, doc. Andrea Vetešníková Šimková.*

Poté prof. Horák představil habilitanta, seznámil přítomné s jeho profesním životopisem a přednesl usnesení habilitační komise. Komise posoudila všechny náležitosti a předložené dokumenty a konstatuje, že všechny podmínky nutné pro habilitační řízení byly splněny. Po prostudování všech podkladů, zvážení všech komisi známých skutečností a na základě oponentských posudků **komise všemi 5 hlasy doporučuje jmenování RNDr. Jana Štefky, Ph.D. docentem v oboru Parazitologie.**

Uchazeč přednesl **pedagogickou přednášku dne 7. dubna 2016 v posluchárně C2 PŘF JU** za přítomnosti nejméně 3 členů VR a člena habilitační komise. Zprávu o přednášce podal prof. Horák. Přednáška byla hodnocena pozitivně a uchazeč získal podle 36 hodnotících dotazníků pro tento typ přednášky 9,3 bodů (z 10 možných).

Anotace pedagogické přednášky: Populačně genetické metody v ekologickém výzkumu obratlovců a jejich parazitů

Genetické metody zaměřující se na studium vnitrodruhové genetické variability tvoří podstatnou součást oboru zvaného molekulární ekologie, tedy disciplíny, která využívá molekulární data k analýze ekologických vztahů v přírodě. Parazitě představují co do počtu druhů a dopadu jejich působení na ekosystémy jednu z hlavních složek biodiverzity a v posledních letech je studiu funkce parazitů na populační úrovni věnováno více úsilí. V tomto studiu se uplatňuje celá řada metod od studia intraspecifické variability pomocí sekvenčních dat po multilokusové metody, jako jsou analýzy mikrosatelitních a nejnověji i populačně-genomických dat. Populačně genetické metody dnes mají nezastupitelnou roli také v ochraně přírody, kde umožňují analýzy současného stavu i historie ohrožených populací volně žijících organismů a predikci jejich přežití. Populačně genetické studium parazitů pak mezi jiným poukázalo na možnost využití parazitů v ochraně přírody, zejména v analýzách původu introdukovaných obratlovcích hostitelů a mapování cest jejich šíření. Populačně-genomické a tzv. high-throughput screening metody pak umožňují efektivní studium kódující i neutrální genetické variability paralelně pro velké množství jedinců napříč jejich genomem, a nebo pro vybrané geny se specifickou funkcí. Tyto metody umožňují hlubší vhled do historických událostí, jako jsou migrace a oscilace populační velikosti, nebo vhled do významu genů podléhajících selekci, jako jsou imunogeny podílející se na interakci parazit-hostitel.

Děkan Vácha vyzval RNDr. Jana Štefku, Ph.D. k přednesení **habilitační přednášky.**

Anotace habilitační přednášky: Populační genetika, biogeografie a biodiverzita v systému parazit – hostitel

Parazitě představují co do počtu druhů a dopadu jejich působení v ekosystémech jednu z hlavních složek biodiverzity. Faktory podílející se na speciaci a diverzifikaci parazitických druhů tak patří mezi důležité mechanismy formující globální podobu druhové biodiverzity. Vedle historických a ekologických událostí společných pro volně žijící organismy i parazity, jako jsou klimatické oscilace nebo izolace v důsledku geografických bariér, je pro evoluci parazitů klíčová jejich ko-evoluce s hostitelem. Populace generalistických parazitů se mohou diferencovat prostřednictvím specializace na vybrané hostitelské druhy. Linie hostitelsky specifických parazitů se pak mohou štěpit v reakci na speciální události hostitele, nebo naopak prodělavat hostitelské přeskoky, které narušují kospeciální schéma. Výzkum prováděný na několika modelech endo- i ekto-parazitů ukázal na směsici různých trendů v závislosti na konkrétních ekologických vlastnostech parazita a hostitele. Například u tasemnic r. Ligula se při genetické diferenciaci na globální úrovni uplatňoval vliv geografických bariér kvůli omezené míře migrace s definitivním hostitelem mezi kontinenty, zatímco na lokální úrovni byl pozorován vznik hostitelsky linií specifických pro odlišné mezihostitele. Výsledky studií poskytly i

příklady narušující některé zažité představy, například u všenek r. Menacanthus byla ve dvou případech nalezena evoluce generalistů z hostitelsky specializovaných ancestrálních druhů. Populačně genetické studium hostitelsky specifických parazitů dále poukázalo na možnost využití parazitů v ochraně přírody, zejména v analýzách původu introdukovaných hostitelů a mapování cest jejich šíření. Studium kódujících sekvencí poskytlo informace o vlivu genetického driftu na variabilitu genů podílejících se na interakci hostitele s parazity (Major Histocompatibility Complex u Galapážských drozdců), nebo o rozdílech v distribuci neutrální a kódující genetické variability napříč kontinentem (Toll-like Receptors u norníků).

Děkan Vácha vyzval k **přednesení oponentských posudků**. Se svými posudky seznámili přítomné dr. Joelle Gouy de Bellocq a prof. Christophe Thébaud. Prof. Horák přečetl posudek nepřítomné oponentky doc. Andrey Vetešníkové Šimkové.

Děkan otevřel **diskusi** k přednesené přednášce a vyzval plénium k dotazům. Do diskuse se postupně zapojili dr. Bellocq, prof. Thébaud, prof. Horák, doc. Bryja, doc. Boukal a doc. Sedláček. Jejich dotazy dr. Štefka výborně zodpověděl.

Děkan ukončil rozpravu, ukončil veřejnou část jednání a vyzval členy VR a habilitační komise k diskusi. V následné krátké diskusi se přítomní pozitivně vyslovili k vědecké práci i pedagogickému působení habilitanta, prof. Horák vyzdvihl příkladnou práci se studenty.

Následně děkan požádal Mgr. Zdeňka Kaplana, Ph.D. a prof. Mgr. Miroslava Šálka, Dr., aby se ujali funkce **skrutátorů**, jmenovaní souhlasili. Poté VR přikročila k hlasování o výsledku řízení. Hlasování bylo přítomno 20 členů VR, o hlasování byl pořízen zvláštní zápis.

Závěr habilitačního řízení: **podle výsledků hlasování Vědecká rada PŘF JU ukládá děkanovi PŘF JU podat rektorovi JU návrh na jmenování RNDr. Jana Štefky, Ph.D. docentem v oboru Parazitologie.**

Děkan vyhlásil výsledek habilitačního řízení a ukončil tuto část jednání VR.

4) Projednání habilitačního řízení a schvalování členů habilitační komise

Habilitační řízení Mgr. Jana Kučery, Ph.D.: žádost o zahájení řízení v oboru Botanika doručena uchazečem dne 18. 12. 2015 Komise navržena ve složení: *prof. RNDr. Jan Lepš, CSc. (předseda), prof. RNDr. Tomáš Herben CSc., prof. RNDr. Jan Suda, Ph.D., doc. Mgr. Michal Hájek, Ph.D., doc. RNDr. Jan Kaštovský, Ph.D. (členové).*

Navrženou komisi VR schválila.

5) Schválení členů komisí pro státní zkoušky

Schválení členů komisí pro bakalářské a magisterské státní zkoušky

Mgr. Miloš Prokýšek, Ph.D.

Ing. Rudolf Vohnout, Ph.D.

Schválení člena komise pro doktorské státní zkoušky

RNDr. Roman Hobza, Ph.D.

Všichni výše uvedení byli schváleni v požadovaném rozsahu.

6) Různé

Prof. Grubhoffer podal návrh na udělení titulu čestný doktor Prof. Dr. Mag. Norbertu Müllerovi (Johannes Kepler Universität, Linz). Svou žádost zdůvodnil nadcházejícím desátým výročí existence úspěšného přeshraničního oboru Biological Chemistry, který Prof. Müller garantuje na rakouské straně, a také významným životním jubileem, které Prof. Norbert Müller letos slaví. Děkan prof. Vácha návrh podpořil. Prof. Grubhoffer dodá oficiální návrh na udělení titulu čestný doktor Prof. Norbertu Müllerovi, následně budou členové VR požádáni o hlasování per rollam.

Dále prof. Kodíček informoval přítomné o plánované změně systému akreditací jednotlivých studijních oborů, čímž dal podnět k zamyšlení se nad touto problematikou.

7) Ukončení jednání

Prof. Vácha informoval členy VR, že na příštím, podzimním zasedání Vědecké rady lze očekávat projednání dvou habilitačních řízení (Mgr. Jan Kučera, Ph.D. a Mgr. Hassan Hashimi, Ph.D. – o odsouhlasení jeho habilitační komise budou členové VR požádáni per rollam). Konkrétní termín jednání bude odhlasován per rollam.

Zapsal: doc. RNDr. Milan Předota, Ph.D., proděkan pro vědu

Ověřil: prof. RNDr. František Vácha, Ph.D., děkan